

עלון

יושב אוהלים

לומדים לחיות תורה

כי תשא תשפ"ו

שעבר העם. הפרשה שלנו היא בעצם המקור לחסד הענק הזה שהקב"ה טבע בבריאיה, שכאשר אדם מתחרט על מעשיו הרעים, מתוודה עליהם ומקבל על עצמו לא לחזור עליהם בעתיד, המעשים נמחקים או נהפכים לשגגות.

אם כן, תמוה שדווקא כאן, לאחר מעשה העגל אומרת התורה: "וביום פקדי ופקדתי עליהם חטאתם וגו' אשר עשו את העגל". רגע אחרי הסליחה הגדולה של "סלחתי כדברך" אומר הקב"ה שלא ישכח לעולם את חטא העגל? איך יכול להיות שלאחר החסד הגדול של התשובה מגיע פסוק שמראה דווקא על נטירה?

אין מתאים יותר מסנגורם של ישראל הרב לוי יצחק מברדיטשוב צוק"ל כדי לתרץ את הקושיא, וכך הוא אומר: יהודי שמגיע ממשפחה טובה, משפחה שחינכה אותו לדרך התורה, השקיעה בו את המאמצים והקנתה לו את ההשקפה והערכים על מנת שיצמח ויתעלה בדרך ישראל סבא, אם רואים שהוא אכן הולך בדרך הישר, עובד את ה' בשלמות ושוקד על התורה, לא נחזיק לו טובה גדולה, כי סוף כל סוף ניתנו לו כל האמצעים על מנת להצליח.

אך, אם נראה שאותו אחד סוטה מן הדרך, מתרחק מהערכים שהקנו לו הוריו ומחנכיו ופונה לתרבות רעה, נתלה בו את האשם. לעומת זאת, יהודי שמגיע ממשפחה של אנשי דלא מעלי, משפחה שרחוקה מכל מערכי התורה והמצוות, אם ימשיך בדרך הרעה של משפחתו, לא נאשים אותו כי אם את הסביבה בה גדל. אך, אם יהודי זה יעלה על דרך הישר ויתחיל לעשות את הטוב בעיני אלוקים ואדם, אז יתהלל יותר מבן משפחה הנכבדת, בעזבו דרכי אבותיו ונטה אל הטוב.

מה השורש של עם ישראל? אברהם, יצחק ויעקב - האבות הקדושים שמסרו את כל אשר להם כדי לקיים את רצון ה' בעולם. שנים עשר השבטים שהעמידו עם שלם בדרך האבות, ודורות שלמים שבמשך כל גלות מצרים, למרות כל הקשיים, לא שינו שמם, מלבושם ולשונם.

אז למרות שבבואם לקבל את התורה, כשהם עומדים למרגלות הר סיני אמרו עם ישראל "נעשה ונשמע",

באחד ממסעותיו, התארח החפץ חיים באכסניה בעיר וילנה וראה יהודי בן חמישים נכנס פנימה, מתיישב ליד אחד השולחנות, ומתנהג בגסות כלפי עובדי המקום ומצווה שיביאו לו אוכל. לאחר שהוגש לו כל מבוקשו, הוא אכל ושתה ברעבתנות מבלי לברך תחילה וסוף, כשהוא ממשיך בהתנהגותו הגסה.

בעל האכסניה ראה את פליאתו של החפץ חיים נוכח התנהגותו של אותו יהודי ואמר לו: "האמת היא שהוא מסכן גדול. כאשר היה ילד בן שבע חטפו אותו חיילי הצאר מבית הוריו עם ילדים אחרים במסגרת גזרת הקנטוניסטים ולקחו אותו לסיביר. הוא גדל בין האיכרים הרוסים באזור, ושירת בצבא הצאר עשרים וחמש שנים. לא פלא שהאיש יצא כה מגושם לאחר ארבעים שנה שבהן לא היה בסביבה יהודית, לא למד אות אחת בתורה, ואפילו לא ראה פנים של יהודי אחר".

מששמע זאת ניגש החפץ חיים אל שולחנו של האיש, ואמר לו: "יהודי יקר, סיפרו לי שנחטפת בילדותך על ידי חיילי הצאר ונלקחת לסיביר הרחוקה, שם גדלת בין גויים ולא זכית ללמוד אפילו אות אחת מן התורה. עברת בעל כורחך את הגיהנום בעולם הזה. הרשעים רצו כל הזמן להעביר אותך על דתך, אילצו אותך לאכול נבלות וטריפות. ואף על פי כן דבקת בעמך ונשארת יהודי, תדע שבעולם האמת יהיה מקומך בין צדיקי עליון, והייתי מאושר לו היו לי זכויות כמו שלך, כי זה דבר גדול לחיות במסירות נפש כמון ולסבול ייסורים כאלה למען היהדות במשך יותר משלושים שנים רצופות".

היהודי התרגש מהמילים החמות שהרעיף עליו הרב ודמעות החלו לבצבץ בזוויות עיניו. ולבסוף פרץ בבכי עז, חיבק ונישק את הרב ולא רצה להרפות ממנו. ואז החפץ חיים הוסיף: "אם אדם כמוך שנחשב בין הקדושים שמסרו את נפשם על קידוש השם, יקבל על עצמו לחיות מעתה כיהודי כשר השומר תורה ומקיים מצוות כפי כוחו, מובטח לו שהוא יהיה האדם המאושר ביותר עלי אדמות".

בפרשתנו מסופר על החטא המפורסם, ואולי החמור ביותר שנעשה על ידי כלל ישראל – חטא העגל. אבל לא רק החטא עצמו מוזכר, אלא גם תהליך התשובה

העלון יוצא לאור לעילוי נשמת יעקב זאב בן צבי ז"ל

**העלון השבוע
הוקדש:**

לעילוי נשמת:

בנימין בן שמעון ז"ל, שרה בת אנשל ז"ל אסתר
הינדא בת יהודה לייב ז"ל, אליהו בן ישראל ז"ל,
צביה בת ישראל ז"ל, ברוך ברכני בן רחל ז"ל.

לרפואת:

בן-ציון בן דבורה,
אברהם צבי בן שרה,
בנימין בן אלישבע.

**בא גם אתה להיות שותף בהפצת
העלון ותזכה את יקירך:**
4663MR@GMAIL.COM

המשך המאמר - "קומי אורי"

לא היה זה דבר פלא כי הם קיבלו את הכח הזה בירושה מאבותיהם – את הכח להיות עובדי ה' בכל מאודם.

אבל, לאחר מעמד הר סיני השתנו הדברים. משה רבינו עלה לרקיע כדי להוריד את התורה, ועם ישראל שטעו בספירה איבדו אמונה וניגשו לעבוד את העגל. המעשה הזה חשף שהם עוד לא שלמים במעשיהם, שעדיין יש בהם צד של העזת פנים כנגד הבורא, עדיין יש שם שורש רע שלא בא לתיקונו.

ונכון שהחטא עצמו היה דבר רע, אבל החטא הראה שהם בעלי בחירה. חטא העגל חשף שמה שעם ישראל בחרו ללכת אחרי ה', אותה התחייבות שקיבלו על עצמם כשאמרו "נעשה ונשמע" לא הגיעה מכוחות שקיבלו כירושה שהפכה לטבע מוחלט אצלם, אלא מבחירה ורצון אמיתיים ללכת אחרי ה' ולעבדו באמת.

וכשעשו תשובה אח"כ, גדלה בעיני ה' מעלתם בקבלת התורה, כי הוכיחו שהם רוצים את התורה למרות שהבחירה בה היא לא דבר שמובן מאליו, אלא מרצון וכח אמיתי לעשות את הטוב והישר.

זאת הכוונה שמפרשים את המילים מהפסוק בספר ישעי' "גם אלה תשכחנה" על מעשה העגל ואת המילים "ואנכי לא אשכחך" על מעשה סיני. כי הפירוש הוא ששכח ה' לגמרי את מעשה העגל כיון שעשו תשובה, אבל בזמן שהוא נזכר במעמד הר סיני, אז הוא נזכר גם בחטא העגל, לא כדי להזכיר את העוון, אלא כדי להגדיל את הזכויות שלמרות קשיות העורף של עם ישראל, בחרו בבחירה שלמה לקבל את התורה וללכת בדרך ה'.

וזה גם הפירוש אצלנו "וביום פקדי", כשאזכור במ להיטיב להם, "ופקדתי", את העגל ואת כח הרע אשר בקרבם, כי כשה' נזכר בכח הרע שעלינו להתגבר עליו, אז הוא מגדיל ומאדיר את הזכויות כשאנחנו מתרחקים מהרע הזה ובוחרים בטוב, כי יש בנו כח לבחור בטוב ולשמור מצותיו כל הימים, ואם כן זכירת מעשה העגל הוא טובה לזכירתן ופקודתן של ישראל.

אנחנו רוצים בכל מאודינו לעשות רצון ה', אנחנו רוצים להיות שלמים בעבודת ה', בקיום המצוות ובלימוד התורה. אבל, לכולנו יש נפילות. על טעויות צריך לחזור בתשובה שהיא מתנה גדולה שנתן לנו הבורא. אבל לא ניתן ליצר להפיל אותנו בגלל טעות, אלא דווקא מהטעויות נלמד כמה כח היה לנו להתמודד ולהצליח עד היום, ועם הכח הזה נמשיך להצליח גם בהמשך.

שמוזר על קשר

להזמנת שיחות וקבלת תכנים נוספים:

מייל: 4663@GMAIL.COM

קו התוכן: 0733-578-562

שלוחה 1 - שיחות
שלוחה 2 - מסר קצר
שלוחה 9 - השארת הודעה

חפשו את הרב מנחם ריביץ גם ב:

על מנת לוודא שאתה לא מפספס כלום,
מומלץ להירשם לרשימת התפוצה.

שמוזר אצלך

החטא יכול להפוך מזיכרון רע,
לעדות כמה כוח יש לך להתגבר
על היצר ולהידבק בטוב.
זה תלוי במבט שלך!

אל תיתן להזדמנות לחמוק, סדרת השיעורים:

"חונק אינער"

לפרטים: 4663MR@GMAIL.COM